מלא משכון דמפם . למאי הפם לא להיות משכון תחת שוויו ובהניח מיהא לא קניא ביה לא יגוס : **אינו משמט בכולו** . כלומר אינו משמט כלל : **מכלל דר' יהודה כו'** . קושיא הוא : **במאי דנקיטת זוזי הב להו** . ואי לא מקבלא מי שפרט : **ואידך** . המוסר : **דברים** **גיגפו** . בלא משוח רב לטעמיה דאמר תורה אור כנגדו הוא קונה : **אין בכלל גיפפ** . שהמין י"ב לוגין ואיפה שלשה סאין שהן ע"ב לוגין : **מלא ציפה בן שלך כו'** . כלומר כשאתה מדבר בן או לאו קיים דבריך והלוך אומס : **שלא ידבר אחד בפה כו'** . בשעה שהוא לומר הדבור לא יהא בדעתו לשמוע, לבל תסס כשאתה משער לאחר זמן והוא תוזר בו לפי שיטי השער אין בכלן מפורש למעה : **אבל אמרו מכמים כו'** . סיפא קתני אחוזר בו אין רוח חכמים נוחה הימנו" שלמת יש בהן משום מחוסרי אמנה : **מנאי ציפ** . לתשבחן רבי יוחנן בן מתיא דפליג : **מעשה רבי יוחנן כו'** . בהשוכר את הפועלים שהוא בדעתו עד שלא יתחילו במלאכה ולפסוק להם מזונות קלים : **לא שמכא דעשייהו** . על דברי הבן : **מימר אמר קמיט** . כבר הודיעו מה פסק לנו ומקבלה : **מי אמר רבי יוחנן סבי** . דיש בדברים משום מחוסרי אמנה : **יכול לחזור בו** . וקשיא לן "יכול" פשיטא דהא לא משך ואין כח בש"ד לכופו : **מלא** . ולאי על כרחך "מיבעי ליה לחזור בו" קשיא לן דלעילא מחוסרי אמנה הוא : **כל לוי קדוש בן לוי** : **כור מעשר יש לך בידי** . שעיקרי מפירותי ותקנתו לך : **תרומת מעשר** . שהלוי מפריש מעשר לכהן מעשר מן המעשר : **משום סבי דמתי** . שיש לו לסמוך על מה שכתוב (נפיים נ) שתירים ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב" ולא יתגנו ללוי אחר, והא מתנה מובטחת היא שאין ישראל במעשר זה אלא טובת הנאה שהיא בידו מהחילה לתת לכל בן לוי שירלה : **אין לו עניו** . אין לו לבן לוי רשות על ישראל זה : **מלא תרומה** . שהבטיחו בתולה נכוזה : **מלא ציפ נדלה נעלו** . ויש בדברים משום חסרון אמנה : **אפילו שומר חנם נמי מלא סלי** . ואפילו פעמו בשמירתן פטורין : **ומא נמי לקבולי כו'** . ולולמא לא הוי מקבל ואיתחזק דזוזי דידיה הוא : **סבי נמי** . אי משלם השומרין אף יקבל מי שפרט : **בדידי גוב מובדא** . לאומנין השומרין על ידי היה ולא כן היה שאילו קיבלתים לתת השומרין לא הייתי חוזר בי בכל חלוט של עולם ולא על כן נתנו לדין אלא כך היה :

מודה רבי יוחנן במתנה מועטת . ויוקר כמו הוי כמו מתנה מועטת : **וחזר** ומפקידו אלעו . ס"מ, למפרע לי הכי מאי למימרא אלא דבלאו הכי פריך ספיר מסיפא : **אלא** אפי' שומר חנם נמי לא הוי . *והא דאמר בפרק החומץ (לקמן דף פ:) טול שלך והבא משוח שומר חנם היינו משום דמשיקרא היה שומר שכר וכשא"ל טול שלך לא לשלך עלמו לגמרי מתמיהה קאמר, אלא אלא יהיה שומר שכר : **כל** הא ביתא קמך לא מבעיא לי' . והא דאמר בפרק הפרה (ב"ק דף מז:סוס) הכניס ברשות בעל החצר חייב ר' לומר עד שיקבל עליו בעל החצר שמירה י"ל דשמעתין לחיות כרבי דשמואל הסס פסיק הלכתא כרבי ותע"ג דרב הסס פסיק הלכתא כתנא קמא קיימה לן כשמואל בדיני הילו לפי שאמר ליה כעום שוכך דשמעת ותשמיעו לכל הא ביתא קמך שלך עלמו מתמיהה לגמרי :

אלא משכון דנקיט למה ליה אלא לאו שמע מינה מאי "אינו משמט" דקאמר רבן שמעון בן גמליאל אינו משמט בכולו ומאי "משמט" דקאמר רבי יהודה הנשיא "להך פלגא דלא נקיט עליה משכון ובהא קמיפלגי רבן שמעון בן גמליאל סבר כנגד כולו הוא קונה ורבי יהודה הנשיא סבר כנגדו הוא קונה? לא, מאי "אינו משמט" דקאמר רבן שמעון בן גמליאל "להך פלגא דנקיט עליה משכון" מכלל דרבי יהודה הנשיא סבר "להך פלגא דנקיט עליה משכון" נמי משמט אלא משכון דנקיט למה ליה? לזכורן דברים בעלמא רב כהנא, יהבן ליה זוזי אביתנא לסוף איזיל כיתנא אתא לקמיה דרב, אמר ליה "במאי דנקיטת זוזי הב להו, ואידך "דברים" נינהו ודברים" אין בהן משום מחוסרי אמנה-דאיתמר דברים-רב אמר אין בהן משום מחוסרי אמנה *רבי יוחנן אמר *יש בהם משום מחוסרי אמנה, איתמר רבי יוסי בר רבי יהודה אומר מה תלמוד לומר "הן צדק "והלא הין בכלל איפה היה אלא לומר לך "ישיהא "הן" שלך צדק "ולאו" שלך צדק? אמר אביי ההוא "שלא "דבר אחד בפה ואחד בלב איתיבי "ר' שמעון אומר אף על פי שאמרו טלית קונה דינר זהב ואין דינר זהב קונה טלית מכל מקום כך הלכה אבל אמרו מי שפרע מאנשי דור המבול ומאנשי דור הפלגה הוא עתיד ליפרע ממי שאינו עומד בדיבורו תנאי היא דתנן "מעשה ברבי יוחנן בן מתיא שאמר לבנו צא ושכור לנו פועלים, הלך ופסק להם מזונות, וכשבא אצל אביו אמר לו: בני אפילו אתה עושה להם כסעודת שלמה בשעתו לא יצאת ידי חובתך עמהם שהן בני אברהם יצחק ויעקב אלא עד שלא יתחילו במלאכה צא ואמור להם על מנת שאין לכם עלי אלא פת וקטנית בלבד ואי ס"ד דברים יש בהן משום מחוסרי אמנה היכי אמר ליה "זיל הדר בך" שאני התם דפועלים גופייהו לא סמכא דעתייהו-מאי טעמא מידע ידעי דעל אבוה סמך, אי הכי אפילו התחילו במלאכה נמי, התחילו במלאכה ודאי סמכי דעתייהו אמרו: "מימר אמר קמיה דאבוה וניחא ליה" ומי אמר רבי יוחנן הכי והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן האומר לחבירו מתנה אני נותן לך "כול לחזור בו, יכול, פשיטא אלא "מותר לחזור בו? אמר רב פפא "ומודה רבי יוחנן "במתנה מועטת דסמכא דעתייהו, הכי נמי מסתברא דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן "*ישראל שאמר לבן לוי "כור מעשר יש לך בידי" בן לוי רשאי לעשותו תרומת מעשר על מקום אחר "אי אמרת בשלמא לא מצי למיהדר ביה משום הכי רשאי "אלא אי אמרת מצי למיהדר ביה אמאי "רשאי" אישתכח דקא אביל טבלים, הכא במאי עסקינן כגון שנטלו ממנו וחזר והפקידו אצלו אי הכי אימא סיפא "נתנו לבן לוי אחר אין לו עליו אלא תרעומת" ואי סלקא דעתך כגון שנטלו ממנו וחזר והפקידו-אצלו אמאי "אין לו עליו אלא תרעומת" כיון דמשכיה, ממונא אית ליה גביה, אלא לאו שמע מינה מתנה. ההוא גברא דיהיב זוזי אשומשמי לסוף איזיל ואמרו ליה "לית לן שומשמי שקול זוזך" לא שקיל זוזיה, אינגוב אתו לקמיה דרבא אמר ליה כיון דאמרי לך "שקול זוזך" לא מבעיא שקלית, לא שקלית שומר שכר דלא הוי אלא אפילו שומר חנם נמי לא הוי, אמרו ליה רבנן לרבא והא בעי לקבולי עליה מי שפרע? אמר להו הכי נמי, אמר רב *כפפי: אמר לי רבינא-לדידי אמר לי *ההוא מרבנן *ורב טבות שמיה ואמרי לה "רב שמואל בר זוטרא שמיה דאי הוו יהבי ליה כל חללא דעלמא לא הוי קא משני בדבורי, בדידי הוה עובדא ההוא "ומא אפניא דמעלי שבתא הוה והוה יתיבנא, ואתא ההוא גברא וקאי אבבא אמר לי "אית לך שומשמי לזבוני? אמרי

[ויעי' כיעב כתוס' ב"ק מז: ד"ה ולפי' ודף מח: ד"ה ושמואל:]

[נסורות ינ:] [ויקרא ג:ו] [מיכה ג:ד] [ירמיה ג:ד] [ירמיה ג:ד] [ירמיה ג:ד] [ירמיה ג:ד]

[לעיל דף מה. [ע"ש] [ולקמן עד: תוס' ש"ד]

[סנהדרין נו. [ע"ש]

דנימא לך תתן מתנה לבר נש אין הוא מסכן הב ליה לאלתר ואין אימליך בי תנייתא. ההוא דאמר לרב שמואל בר זוטרא אית לך שומשמי אמר ליה לי אמר ליה הא ביתא קמך אפילו שומר חנם לא הוי : פיסקא ר' שמעון אומר כל שהכסף בידו ידו על העליונה :

עין משפט ור מצוה

נ א מיי' פ"ג מה' שמיטין ויובלות הל' יד סמג עשין קמט ולעיין עד פוס"ש מ"מ סי' סז סעיף יב :

עי' ש"ך סי' ש"ו ס"ק כ'

נא ב מיי' פ"ז מהלכות מכירה הל' ה סמג עשין סב עוס"ש מ"מ סי' כד סעיף ז :

נב ג מיי' פ"ה מהלכות דעות הל' יג : שייך לעמוד ג'

נג ד מיי' שם פ"ב הל' ו :

נד ה מיי' פ"ו מהל' מכירה הל' ו סמג עשין סב עוס"ש מ"מ סי' כד סעיף ח :

נה ז מיי' שם הל' ג ועיין בהגהות ובמ"מ וכ"מ ובכיוון יוסף שם סמג שם עוס"ש ה"מ סי' קמח סעיף טו :

מתנה

איתמר דברים בלא מעות רב אמר הדבור בו אין בו משום מחוסרי אמנה. ורבי יוחנן אמר יש ב' משום מחוסרי אמנה . אין קדם שמואל מחוסרי אמנה

מתנה

רבינו חננאל

מתנה

ב' לשונות קיימא לן כלישנא בתרא ולא כלישנא קמא

מתנה

סצית למימר זה כשאמרו הבן לוי לזה כור של חבר וחזר בן לוי והפקידו אצלו דתני פיסא נתנו לבן לוי אחר אין לו עליו אלא תרעומת ואי משכו קנאו ומתנה אית ליה בביה אלא בדלא משכו ש"מ: ירושלמי ר' אבהו בשם ר' יוחנן אמר ליתן פתנה לחבירו מיתר להחזר בו ואם אמר לו בדעת נמורה אני אומר לך אין לו לחזר חדה דאת אמר בעשיר אבל בעני נעשה נדר . רב מפקר לשמשיה אימת

מתנה

ב' לשונות קיימא לן כרב דאמר מתנה אין קדם משום מחוסרי אמנה

מתנה

ג' לשונות קיימא לן כרב דאמר מתנה אין קדם משום מחוסרי אמנה

מתנה

ד' לשונות קיימא לן כרב דאמר מתנה אין קדם משום מחוסרי אמנה

מתנה

ה' לשונות קיימא לן כרב דאמר מתנה אין קדם משום מחוסרי אמנה

מתנה

ו' לשונות קיימא לן כרב דאמר מתנה אין קדם משום מחוסרי אמנה

מתנה

ז' לשונות קיימא לן כרב דאמר מתנה אין קדם משום מחוסרי אמנה